

стие на Александра. Въ такъвъ духъ и смисълъ ни се прѣдставляватъ биткитѣ при Индъ и особено при Хидаспъ — послѣднитѣ велики подвизи на Александра.

Послѣдующитѣ слѣдъ това дѣйствия, макаръ и да носятъ сжщия, както и понапрѣдъ, силенъ отпечатъкъ на неговата гениялностъ, но Александръ вече се явява въ тѣхъ по вече като монархъ, грижущъ се за затвърдяването и благо на безграничната си монархия, отколкото като полководецъ. Въ послѣдното отношение той, противъ волята си, билъ принуденъ да тури прѣдѣлъ на голѣмото си прѣдприятие, вслѣдствие пълното несъгласие на армията му съ неговитѣ възглѣди и

намѣрения. Александръ, колкото и да се трудилъ, не билъ вече въ състояние да се противи на нейното непрѣодолимо стрѣмление къмъ края на трудоветѣ, и билъ принуденъ да отстъпи. И, може да се каже, за пръвъ пжтъ въ живота му, неговата воля останала безсилна и на властта му била противопоставена такава прѣграда, която не можали да надвиятъ нито строгостта, нито кротостта.

Наскоро послѣдвалата подиръ това смъртъ на Александра моментално прѣкъснала грижитѣ му за закрѣпчаването на обширната негова монархия и оставила неразрѣшенъ любопитния въпросъ, какво би станало и на Истокъ и на Западъ, ако той бѣше живялъ по дълго?